

กลุ่มงานแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

■ งานพัฒนาและส่งเสริมจัดบริการแพทย์แผนไทยฯ

✓ กำหนดยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนางาน

✓ งานส่งเสริมจัดบริการฯ ภาครัฐ-เอกชน

✓ งานพัฒนาระบบบริการ(Service Plan)

✓ งานพัฒนามาตรฐานการจัดบริการฯ

✓ งานผลิตพัฒนาบุคลากร(ฝึกงานนศ./ฝึกอบรบ)

✓ งานปชส./การถ่ายทอดความรู้ด้านแพทย์แผนไทย

✓ งานกำกับ-ติดตาม-ประเมินผล

■ งานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

✓ งานสำรวจ รวบรวมภูมิปัญญาฯ

✓ งานขึ้นทะเบียน-จดสิทธิภูมิปัญญาฯ

✓ งานคุ้มครองสมุนไพร-ถิ่นกำเนิดสมุนไพร

✓ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิด้านแพทย์แผนไทย

✓ การรับรองหมอพื้นบ้าน

✓ งานสนับสนุนการผลิตภัณฑ์-ยาและพัฒนาสมุนไพรแบบครบวงจร

✓ งานขับเคลื่อนและพัฒนาเมืองสมุนไพร

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การบริการสุขภาพที่มีคุณภาพและเป็นเลิศ

เป้าประสงค์ : จังหวัดสระแก้ว เป็นต้นแบบการจัดบริการสุขภาพ
ด้วยการแพทย์แผนไทย ที่ประสบความสำเร็จในระดับประเทศ

สถานการณ์

- มีสถานบริการฯ จัดบริการยาสมุนไพรครอบคลุมทุกแห่ง
- จัดบริการนวดแผนไทย จำนวน 105 แห่ง ร้อยละ 88.23
- รพ.แพทย์แผนไทย จำนวน 2 แห่ง (รพ.วัฒนาฯ/รพ.วังน้ำเย็น)
- รพ.วังน้ำเย็นผลิตยาสมุนไพร ใช้เองและสนับสนุนเครือข่ายบริการ (6.-7 ล้าน/ปี)
- แพทย์แผนไทย จำนวน 41 คน (รพ. 8 แห่ง /รพ.สต. 14 แห่ง)
- ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย จำนวน 140 คน

****สภาพปัญหา ****

การเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทยไม่ครอบคลุม

**การดูแลสุขภาพตามกลุ่มวัยยังไม่ทั่วถึง

**กลุ่มโรคเรื้อรังจำนวนเพิ่มขึ้น

**ยาสมุนไพรไม่เพียงพอ

SERVICE PLAN การแพทย์แผนไทย จ.สระแก้ว

ศูนย์ผลิตยาสมุนไพรและศูนย์วิชาการ
ระดับจังหวัด / เขต

ศูนย์ดูแลผู้ป่วย NCD ด้วย
แพทย์แผนไทย

ศูนย์รักษา รับ-ส่งต่อ
โรคสะกิดเงิน

คลินิกบูรณาการกระตุ้น
พัฒนาการเด็ก

ศูนย์เรียนรู้และการฝึกอบรม
การแพทย์แผนไทยครบวงจร

ศูนย์ฟื้นฟู รับ-ส่งต่อผู้ป่วย Stroke

ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์
ผสมผสาน

ศูนย์บริการแพทย์แผนไทยแบบ
ผสมผสาน เพื่อจัดการโรคเรื้อรัง

ศูนย์จัดการสุขภาพดี วิถีชีวิต
ไทย และเชื่อมโยงชุมชน

ตำบลหมู่บ้านต้นแบบ
การจัดการสุขภาพด้วย
แพทย์แผนไทย

รพ.วังน้ำเย็น รพ.วัฒนาวัด

รพท./รพช.

รพ.สต.

สุขภาพภาคประชาชน

แนวทาง/มาตรการ ปี 2561

☐ ระบบบริการ <ul style="list-style-type: none"> ☐ ยกระดับ รพ.เป็นศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะโรค 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ รพ.วัฒนา (Stroke /การดูแลผู้สูงอายุ) ☐ รพ.วังน้ำเย็น (สะกัดเงิน/กระตุ้นพัฒนาการเด็ก)
<ul style="list-style-type: none"> ☐ รพ./รพ.สต. จัดคลินิกแผนไทยเฉพาะโรค(Stroke/ข้อเข่าเสื่อม/ไมเกรน/ภูมิแพ้/DM/HT) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ รพ.แผนไทย/รพท. จัดบริการ 4 โรค ☐ รพช./รพ.สต.(ที่มี ผช.แผนไทย) จัดบริการอย่างน้อย 2 โรค (Stroke /ข้อเข่าเสื่อม)
<ul style="list-style-type: none"> ☐ วิจัย/R2R นวัตกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ วิจัย หรือ R2R 1 เรื่อง /ปี/อำเภอ(สำหรับแพทย์แผนไทย) ☐ กรณีศึกษา หรือ นวัตกรรม รพ.สต.ละ 1 เรื่อง/ปี (ผช.)
<ul style="list-style-type: none"> ☐ การนวดกระตุ้นพัฒนาการเด็ก 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ รพ./รพ.สต. ทุกแห่งที่มีแพทย์แผนไทย (20 แห่ง)
<ul style="list-style-type: none"> ☐ พัฒนาผลิตภัณฑ์และยาสมุนไพร 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ รพ.วังน้ำเย็น ผลิตสบู่สมุนไพร ☐ รพ./รพ.สต. ใช้สมุนไพร First line drug 3 กลุ่มโรค <ul style="list-style-type: none"> ☐ URI /AD /ท้องอืด ท้องเฟ้อ ☐ ฟ้าทะลายโจร/ขมิ้นชัน/เหลืองปิดสมุทร
<ul style="list-style-type: none"> ☐ การส่งเสริมศักยภาพท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ดำเนินการหมู่บ้านชุมชนต้นแบบ <ul style="list-style-type: none"> ☐ เป้าหมายหลัก 33 ตำบล (บูรณาการตำบล 4 ดี) ☐ ปลูกและใช้สมุนไพร เป็นอาหาร-ยา

โครงการเมืองสมุนไพร

ต้นน้ำ	กลางน้ำ	ปลายน้ำ
*จัดทำฐานข้อมูลสมุนไพร	*พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	*พัฒนาช่องทางการตลาด
*ส่งเสริมการปลูก 200 ไร่	-สร้างอาคารแปรรูป/ผลิตสมุนไพร	*สร้างลานค้าชุมชน 1 แห่ง * จัดทำ Outlet 1 แห่ง
*ส่งเสริมการแปรรูปกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (05)	- สร้างอาคารการพัฒนาบุคลากรฯ - สร้างอาคารที่พักบุคลากร	*ส่งเสริมการใช้ในจังหวัด *ส่งเสริมการใช้ภายในเขตผลิตสนับสนุน
*สร้างโรงตากสมุนไพร 3 แห่ง *สร้างอาคารแปรรูปวัตถุดิบ 1 แห่ง	* พัฒนาบรรจุภัณฑ์ *สร้างแบรนด์ *อบรมวิชาชีพนวดไทย 160 คน	-สร้างศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทย 1 แห่ง
*จัดหาครุภัณฑ์ *ตั้งกลุ่มแกนนำเยาวชน	* ผลิตสมุนไพร 46 รายการ * วิจัยสมุนไพร 3 รายการ	*ประชาสัมพันธ์/สื่อสารแบรนด์

ผลลัพธ์

ก.สธ

- ปชช.เข้าถึงบริการฯ ร้อยละ 23.02
- ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ ร้อยละ 65

จ.สระแก้ว

- ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรเพิ่มขึ้น 7.18
- วิจัย /นวัตกรรม 6 เรื่อง
- มีการใช้ยาสมุนไพรทดแทน 18 รายการ

งบประมาณสนับสนุน
จังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ภาค

ปี 2560	จำนวน	17,387,500	บาท
ปี 2561	จำนวน	33,936,800	บาท
ปี 2562	จำนวน	1,965,000	บาท

Success ปี 2561

KPI	เกณฑ์	ผลการดำเนินงาน
ร้อยละของผู้ป่วยนอกได้รับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ได้มาตรฐาน	ร้อยละ 20	22.67 % (ผ่านเกณฑ์)

นวัตกรรม / ผลงานเด่น

- การดูแลผู้ป่วย Stroke ด้วยการแพทย์ผสมผสาน
- การดูแลผู้สูงอายุข้อเข่าเสื่อมด้วยแพทย์แผนไทย (การพอกเข้า)
- การนวดกระตุ้นพัฒนาเด็กล่าช้า

รางวัลที่ได้รับ ปี 2561

- ✓ รางวัลชนะเลิศแพทย์แผนไทยดีเด่นระดับเขตสุขภาพที่ 6 ประจำปี 2561
- ✓ รางวัลชนะเลิศหมอไทยดีเด่น ระดับเขตสุขภาพที่ 6 ประจำปี 2561
- ✓ รางวัลชนะเลิศการประกวดผลงานองค์ความรู้ด้านสุขภาพดีเด่น ระดับเขต ประจำปี 2561 ประเภทบริการ
- ✓ รางวัลผลงานวิจัยดีเด่นระดับกระทรวงประเภทโสตตอร์ สาขาสมุนไพรฯ (ผลงานวิชาการ สช.100 ปี)

■ เป้าหมายการพัฒนาฯ ปี2562

■ ประเด็น

- การพัฒนาระบบบริการฯ
  - การส่งเสริมคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย-สมุนไพร
  - การพัฒนาเมืองสมุนไพร
-

❖ การพัฒนาระบบบริการฯ

- เน้นการจัดบริการผสมผสานดูแลกลุ่มโรคเรื้อรัง +กลุ่มวัย

➤ **Stroke** เน้น **Intermediate Care**

➤ การดูแล ผส.ข้อเข่าเสื่อม

➤ สะเก็ดเงิน

➤ การกระตุ้นพัฒนาการเด็ก

1. ขยายเครือข่ายการจัดบริการ
2. พัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้มีความรู้-ทักษะ
3. การพัฒนามาตรฐานการจัดบริการ

การส่งเสริมและคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

✓ การสำรวจ รวบรวมภูมิปัญญาฯ

-บุคลากร 5 กลุ่ม

-ตำรับ-ตำรา การแพทย์แผนไทย

-พื้นที่ป่าชุมชน/ป่าอนุรักษ์/พื้นที่เอกชน

✓ การจดสิทธิภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทย

✓ การประชุมคณะอนุกรรมการกรรมการคุ้มครองฯ

✓ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

มหกรรมเขต 6 (สมุทรปราการ)

มหกรรมแห่งชาติ

โครงการพัฒนาเมืองสมุนไพร

พัฒนาต่อยอดจากปี2561

ได้รับงบประมาณ ปี 62 จำนวน 2 รายการ

พัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน 926,400 บาท

วิจัย (รพ.วัฒนานคร) 1.3 ล้าน

สวัสดีค่ะ

แผนงานโครงการ

โครงการ	กิจกรรม	งบกองทุน	งบจังหวัด/กลุ่ม
1. ยกระดับสถานบริการสุขภาพ และผลิตภัณฑ์สมุนไพร จังหวัดสระแก้ว	-ขยายเครือข่ายบริการ -พัฒนาบุคลากร -พัฒนามาตรฐานฯ -พัฒนารพ.แบบครบวงจร พท. เศรษฐกิจพิเศษ	28,000.-	-
2. โครงการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาฯ	-การสำรวจ ภูมิปัญญาฯ -การจดสิทธิภูมิปัญญา -ประชุมคณะอนุกรรมการ -การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์/สร้าง การรับรู้แก่ประชาชน	139,940.-	-
3.โครงการพัฒนาเมืองสมุนไพร	พัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน		926,400.-
	วิจัย		1.3 ล้าน
รวม		167,940	2,226,400-
รวมงบทั้งสิ้น		2,394,340	

โครงการ 9 ยกระดับสถานบริการสุขภาพและผลิตภัณฑ์สมุนไพร จังหวัดสระแก้ว

กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	ผลผลิต	กลุ่มเป้าหมาย/จำนวน	งบประมาณ	
			จำนวนเงิน (บาท)	แหล่งงบ
1. ขยายเครือข่ายการจัดบริการ 1.1 ประชุมทีมพี่เลี้ยงแพทย์แผนไทย 1.2 พัฒนาศักยภาพผู้ช่วยแพทย์แผนไทย	CUP มีการพัฒนาการจัดบริการแบบเครือข่าย	-รพ/รพ.สต.ที่มีแพทย์แผนไทย 40 คน	19,400	กองทุน
1.3 ประชุมทบทวนการจัดทำคู่มือ/CPG การให้บริการ และองค์ความรู้เรื่องแพทย์แผนไทย	-CPG นวัตกรรมพัฒนาการเด็ก -สะกิดเงิน	แพทย์แผนไทย/นักวิชาการสาธารณสุข 10 คน	3,600	กองทุน

กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	ผลผลิต	กลุ่มเป้าหมาย/ จำนวน	งบประมาณ		ผู้รับผิดชอบ
			จำนวนเงิน (บาท)	แหล่งงบ	
1.4 ประชุมคณะกรรมการ Service Plan	-แนวทางการพัฒนางาน	พท./นวก 10 คน	5,000.-	กองทุน	กลุ่มงานแพทย์แผนไทยฯ
2. พัฒนามาตรฐานการจัดหน่วยบริการทุกแห่งระดับดีเยี่ยม	รพ./รพ.สต. ที่จัดบริการ นวด/อบประคบ/ยาสมุนไพร ทุกแห่งผ่านเกณฑ์	รพ./รพ.สต. ทุกแห่ง	-	-	รพ./รพ.สต. ทุกแห่ง
3. พัฒนา รพ./รพ.สต. ที่อยู่ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นหน่วยจัดบริการแพทย์แผนไทย แบบครบวงจร รองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	มีแหล่งศึกษาดูงานเชิงสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย	รพ.วัฒนานคร	-	-	-
รวม			28,000	กองทุน	

โครงการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จังหวัดสระแก้ว

กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	ผลผลิต	กลุ่มเป้าหมาย/ จำนวน	งบประมาณ	
			จำนวนเงิน (บาท)	แหล่งงบ
กิจกรรมที่ ๑ การสำรวจ ภูมิปัญญา				
<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากร ๕ กลุ่ม - ตำรับ/ตำรา - ป่าชุมชน/ป่าอนุรักษ์/พื้นที่เอกชน 	มีทะเบียนบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย ๕ กลุ่ม เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕๐ คน	บุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย ๕ กลุ่ม จังหวัดสระแก้ว /๙ อำเภอ -ป่าชุมชน/ป่าอนุรักษ์	๑๐,๐๐๐	กองทุนภูมิปัญญาฯ
กิจกรรมที่ ๒ การออกหนังสือรับรอง หมอพื้นบ้านจังหวัดสระแก้ว	- หมอพื้นบ้านได้รับการออกหนังสือรับรองเพิ่มขึ้น	หมอพื้นบ้าน / ๙ อำเภอ	๔,๙๐๐	กองทุนภูมิปัญญาฯ
กิจกรรมที่ ๓ จัดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	มีคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ส่วนบุคคล) ไม่น้อยกว่า ๑ คำขอ	หมอพื้นบ้าน / ๙ อำเภอ	-	-

โครงการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จังหวัดสระแก้ว ปี 2562 (ต่อ)

กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	ผลผลิต	กลุ่มเป้าหมาย/ จำนวน	งบประมาณ	
			จำนวนเงิน(บาท)	แหล่งงบ
กิจกรรมที่ 4 การประชุม คณะกรรมการคุ้มครอง	ประชุมคณะกรรมการฯ ไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ต่อปี	คณะกรรมการ จำนวน 20 คน	7200	กองทุนภูมิ ปัญญาฯ
กิจกรรมที่ 5 จัดตั้งชมรมแพทย์ แผนไทยจังหวัดสระแก้ว	มีชมรมแพทย์แผนไทย สนับสนุนการขับเคลื่อนงาน แผนไทย	คณะกรรมการ 20 คน	15,800	กองทุนภูมิ ปัญญาฯ
กิจกรรมที่ 6 การเผยแพร่ปชส.				
6.1 วันภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย แห่งชาติประจำปี 2562	- เพื่อกระตุ้นและปลูก จิตสำนึกให้คนไทย คุณค่า ของภูมิปัญญาการแพทย์แผน ไทย -ประชาชนได้รับความรู้และ ได้รับบริการด้านแพทย์แผน ไทย	แพทย์แผนไทย/แพทย์แผน ไทยประยุกต์ / 9 อำเภอ		กองทุนภูมิ ปัญญาฯ
6.2 การจัดงานมหกรรมการแพทย์ แผนไทยแห่งชาติปี 2562	- เพื่อจัดแสดงผลงานและ เผยแพร่ความรู้ทางด้าน การแพทย์แผนไทย	เจ้าหน้าที่ สสจ./แพทย์แผน ไทย/แพทย์แผนไทย	64,520	กองทุนภูมิ ปัญญาฯ

โครงการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จังหวัดสระแก้ว ปี 2562 (ต่อ)

กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	ผลผลิต	กลุ่มเป้าหมาย/ จำนวน	งบประมาณ	
			จำนวนเงิน(บาท)	แหล่งงบ
6.3 งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 15				กองทุนภูมิปัญญาฯ
- เข้าร่วมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติและการประชุมวิชาการประจำปี			25,720	กองทุนภูมิปัญญาฯ
-ศึกษาดูงาน	- เพื่อศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการแพทย์แผนไทย	แพทย์แผนไทย/แพทย์แผนไทย ประยุกต์ จำนวน 25 คน		กองทุนภูมิปัญญาฯ
กิจกรรมที่ 7 Teleconference สำหรับแพทย์แผนไทย	- เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านเวชปฏิบัติแผนไทย	แพทย์แผนไทย/แพทย์แผนไทย ประยุกต์ จำนวน 15 คน	14,400	กองทุนภูมิปัญญาฯ

โครงการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จังหวัดสระแก้ว ปี 2562 (ต่อ)

กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	ผลผลิต	กลุ่มเป้าหมาย/ จำนวน	งบประมาณ	
			จำนวนเงิน (บาท)	แหล่งงบ
กิจกรรมที่ 8 การส่งเสริม 3 อ. 2 ส. ในการดูแลประชาชน				
<p>8.1 สร้างการรับรู้ในการใช้สมุนไพรดูแลสุขภาพแก่ประชาชนตามกลุ่มวัย โดยเน้นกลุ่มโรค Stroke , ข้อเข่าเสื่อม , สะเก็ดเงิน , การกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก</p> <p>8.2 ส่งเสริม 3 อ. 2 ส. ตามกลุ่มวัยด้วยการแพทย์แผนไทย</p>	<p>-ประชาชนสามารถใช้สมุนไพรและองค์ความรู้ด้านแพทย์แผนไทยดูแลตนเองตามกลุ่มวัย</p> <p>-ส่งเสริมประชาชนในการใช้หลัก 3 อ 2 ส. ในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มผิดปกติ ด้วยการแพทย์แผนไทย</p>	<p>-กลุ่มวัย</p> <p>-อสม./แกนนำสุขภาพ</p> <p>-เจ้าหน้าที่สาธารณสุข</p> <p>-ประชาชนทั่วไป/ 9 อำเภอ</p>	4,600	กองทุนภูมิปัญญาฯ
กิจกรรมที่ 8 การจ้างนักจัดการงานทั่วไปของสำนักงานนายทะเบียน			216,000	กองทุนฯ

สวัสดีค่ะ